

Margot Homan

'Het is werkelijk een troost dat dergelijk meesterschap nog bestaat' (Ernst H. Gombrich)

Op 8 september 2012 toont Morren Galleries Amsterdam nieuw werk van beeldhouwster Margot Homan. Homans middelgrote en mensgrote sculpturen ademen een sfeer van tijdloze klasse en nostalgie en treffen de beschouwer in eerste instantie door de krachtige poses en de virtuoze wijze waarop de anatomie is weergegeven. In haar streven naar perfectie wedijveren haar klassieke beelden met die van Praxiteles en Lysippus, de meesters van de Griekse Oudheid. Echter, wanneer de beschouwer zich de tijd gunt om langer en beter te kijken, dan ziet hij dat Homans scheppingen opvallende, vernieuwende elementen bevatten.

DOOR KARIN VAN DER BEEK

Margot Homan (1956) kan worden omschreven als een eigenzinnige en gepassioneerde kunstenaar, die zich gedurende haar zevenentwintig jaar kunstenaarschap weinig heeft aangetrokken van de heersende kunstopvattingen. Haar beelden tonen

een perfecte beheersing van het oude ambacht van beeldhouwen en modelleren, waarmee ze voortbouwt op een eeuwenoude traditie. Door te volharden en zeer bewust te kiezen voor de klassiek georiënteerde beeldhouwkunst heeft ze zich de afgelopen twintig jaar kunnen ontwikkelen tot een gerenommeerde kunstenaar in die richting. Tijdens haar opleiding aan de Academie voor Beeldende Vorming in Tilburg was het niet toegestaan om figuratief werk te maken. Dit bood ook voordelen, want zo was zij na haar opleiding in staat om haar ideeën op eigen wijze, geheel onbevangen, vorm te geven. Omdat het op dat moment in Nederland niet mogelijk was een klassieke kunstopleiding te volgen, was Homan wel genoodzaakt zich de anatomie van het menselijke lichaam door zelfstudie eigen te maken. Zij bracht veel tijd door met anatomieboeken, zodat zij zich op den duur het weergeven van het menselijk lichaam volledig eigen maakte.

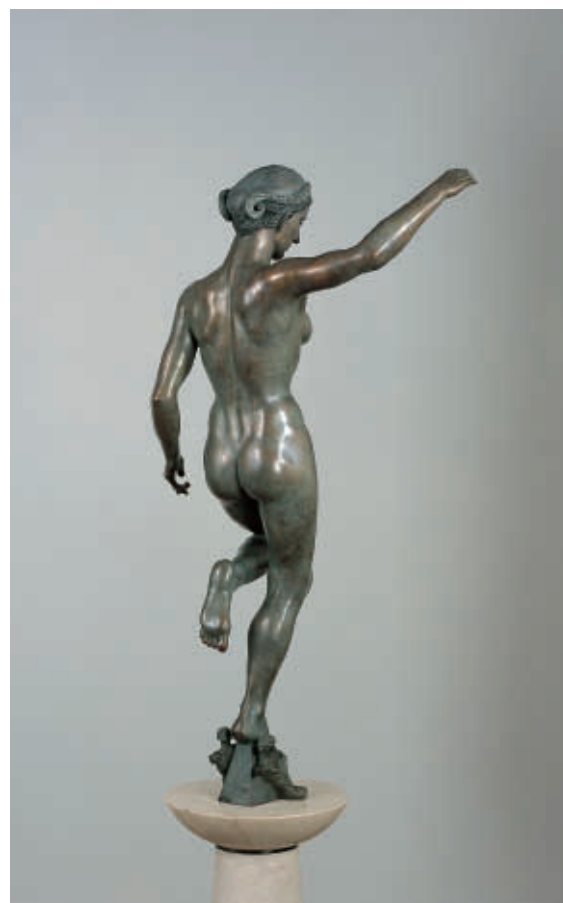
In welk opzicht verschillen haar beelden van haar eeuwenoude collega's? Griekse beelden staan veelal in een rustpose (contraposto) en stralen een kalme grandeur uit. Margots figuren zijn daarentegen vaak gebeeldhouwd in een voorwaartse houding: balancerend, dansend of zwevend. Oftewel, met het accent op daadkracht en energie; de mens die voorwaarts wil, zijn grenzen verleggend! Het mooiste compliment dat Margot Homan de laatste jaren ontving, was afkomstig van de belangrijkste kunsthistoricus van de 20e eeuw, de Oostenrijkse/Engelse hoogleraar (Oxford en Cambridge) Ernst H. Gombrich (1909-2001): 'Ik heb kennis gemaakt met uw verbazingwekkende werk. Het is werkelijk een troost dat dergelijk meesterschap nog bestaat'.

Het valt niet te ontkennen dat wanneer je jouw atelier binnenloopt, er direct een link is met de beeldhouwkunst uit de klassieke Griekse oudheid.

Natuurlijk voel ik een zielsverwantschap met kunstenaars uit de Renaissance en de Griekse oudheid, omdat mijn kunstenaarschap als het ware met een aantal aspecten uit die wereld samenvalt. Echter, de Griekse oudheid is geenszins mijn uitgangspunt. Ik functioneer niet in een bepaalde stijl, maar werk puur vanuit mijn intuïtie en persoonlijkheid. In die zin zou je mij misschien een eenling kunnen noemen!

Heeft die eigenzinnigheid te maken met een kunstzinnig nest?

Nee, helemaal niet! In mijn jeugd was in de verste omtrek geen kunstenaar te bekennen en als gezin bezochten we nooit een museum! Ik kom uit een wetenschappelijk milieu; mijn vader was biochemicus. Mijn moeder stierf jong, waardoor ik

mij misschien gesterkt voelde om eerder een eigen weg te kiezen.

Je werkt niet met modellen. Is dat niet ontzettend lastig?

Het is heel bewust dat ik zonder modellen werk. Ik wilde andere doelen stellen en meer naar een idee werken in plaats van naar een model. Het idee of concept dat ik wil uitbeelden, is niet gekoppeld aan een specifiek individu, maar meer aan het algemeen menselijke, het universele. Een model daarentegen poseert en draagt altijd een eigen geschiedenis in zich.

Wat is dan precies de essentie van jouw beelden.

In mijn beelden ben ik op zoek naar een evenwicht, naar een balans: van het mannelijke en het vrouwelijke, strijd en aanvaarding, emotie en berusting. Ik probeer het moment uit te beelden waarop het conflict is geharmoniseerd, hoewel die emotionele basis er onderhuids nog wel is. Mijn beelden tonen dramatiek, maar het wordt nooit theateraal. De dramatiek in mijn werk is eerder verstild en ingetogen. Mijn vrouwelijk figuren bijvoorbeeld, die beeld ik voornamelijk sterk uit, maar tegelijkertijd kwetsbaar; ik vind de vrouw een heroïsch en sterk wezen.

Maar die balans en dat evenwicht, daar lag bij de Grieken toch ook veel accent op, met bijvoorbeeld hun contraposto houding.

Dat is waar, de Grieken streefden met hun beelden puur naar harmonie, evenwicht en naar het goddelijke. Bij mij ligt het accent op het zoeken naar een balans tussen ingetogenheid en expressiviteit, vaak in min of meer tegengestelde emoties en voor mij is juist het puur menselijke belangrijk. Ingetogenheid kom je op dit moment niet veel tegen, maar laatst zag ik een videopresentatie van de kunstenaar Bill Viola en daar zat die ingetogenheid wel helemaal in.

Wat beoog je met je werk?

In de eerste plaats schoonheid! Schoonheid waarvan de mensen, hoop ik, kunnen genieten. In ons bestaan krijgen we allemaal te maken met momenten van diepe tragiek, emoties die niemand kan ontlopen. Beeldende kunst is, net als muziek en literatuur, bij uitstek geschikt om die gevoelens te sublimeren tot iets positiefs. Die positieve uitstraling heeft te maken met mijn geloof in vooruitgang; in die zin ben ik een evolutionair.

Mijn uiteindelijke streven is om met mijn beelden vanuit mijn hart te communiceren om zo rust, troost en schoonheid te kunnen bieden.

■ Tentoonstelling van 8 september tot 21 oktober 2012 bij Morren Galleries - Prinsengracht 572 in Amsterdam
Tel: 020 3206015, www.morrelgalleries.nl